

**Perusopetukseen valmistavan
opetuksen opetussuunnitelma 2016
VÖYRIN KUNTA**

Suomenkielinen perusopetus

Sisältö:

1. Perusopetukseen valmistavan opetuksen lähtökohdat

2. Valmistavan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

2.1 Yleiset tavoitteet ja yhteistyö perusopetuksen kanssa

2.2 Luku- ja kirjoitustaidottomat oppilaat

2.3 Kieltenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Suomi toisena kielenä

Oppilaan äidinkieli

Muut kielet

2.4 Muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

3. Henkilökohtaisen opinto-ohjelman laatiminen oppilaalle

4. Opintojen ja hyvinvoinnin tukeminen

4.1 Kodin ja koulun välinen yhteistyö

4.2 Oppilashuolto

4.3 Oppilaanohjaus

5. Oppilasarviointi

6. Todistus

7. Perusopetuksen oppimäärään kuuluvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana

Liitteet:

1. Kieltenopetuksen sisällöt
2. Kielitaitoasteikko tasot A1.3–A2.1
3. Henkilökohtainen opinto-ohjelma

1. Perusopetukseen valmistavan opetuksen lähtökohdat

Maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta säädetään perusopetuslaissa (628/1998). Valmistava opetus on tarkoitettu maahanmuuttajataustaisille oppilaille, joiden suomen kielen taito ja/tai muut valmiudet eivät riitä esikoulu- tai perusopetusryhmässä opiskeluun. Opetusta annetaan 6–10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja sitä vanhemmille vähintään 1000 tuntia.

Valmistavaan opetukseen osallistuvalla on oikeus siirtyä perusopetukseen jo ennen edellä mainitun tuntimäärän täyttymistä, mikäli hän pystyy seuraamaan perusopetusta. Valmistavalle opetukselle ei ole vahvistettu valtakunnallista tuntijakoa eikä oppimäärää. Perusopetuslain mukaan oppilailla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta sekä oppilaanohjausta.

Opetuksen järjestäjä päättää perusopetukseen valmistavan opetuksen opetusryhmistä. Valmistavaa opetusta voidaan järjestää myös vain yhdelle oppilaalle. Opetusryhmät muodostetaan oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaan siten, että ryhmäjako edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä ja turvaa opetussuunnitelman mukaisten tavoitteiden sekä oppilaiden henkilökohtaisissa opinto-ohjelmissa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen.

Oppilaat integroidaan esikouluopetukseen tai perusopetukseen oppilaan ikää ja omaa opinto-ohjelmaa vastaaviin suomenkielisiin opetusryhmiin opinto-ohjelmassa määritellyllä tavalla. *Valmistava opettaja toimii mahdollisuuksien mukaan kumppaniopettajana integroinnin alkuvaiheessa.* Integrointi edistää sopeutumista, suomen kielen taitoa ja oppiainesisältöjen omaksumista.

Valmistavaa opetusta järjestetään 6–13-vuotiaille etukäteen määrättyssä koulussa. Oravaisten suomenkielinen koulu järjestää suomenkielistä valmistavaa opetusta 6–17-vuotiaille. Erillinen yläkouluikäisten opetusryhmä voidaan perustaa, mikäli kouluun on tulossa vähintään 7 yläkouluikäistä uutta oppilasta.

Mikäli uusia oppilaita tulee vähemmän yhdellä kertaa, eikä ole vielä olemassa vastaanottavaa ryhmää, voidaan oppilaat ohjata Alahärmän yläkouluun Kauhavan kaupungin kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti ja puitteissa. Ryhmäkoko pyritään pitämään maksimissaan kymmenessä oppilaassa. Opetusryhmien kokoonpano on joustava ja perustuu oppilaiden ikään ja edellytyksiin.

2. Valmistavan opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

2.1 Yleiset tavoitteet ja yhteistyö perusopetuksen kanssa

Valmistavan opetuksen tavoitteena on edistää oppilaan suomen kielen taitoa, tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä antaa tarpeelliset edellytykset perusopetukseen siirtymiseen. Valmistavassa opetuksessa oppilaalle annetaan opetusta perusopetuksen oppiaineissa ja oppilaan omassa äidinkielessä siten kuin oppilaan opinto-ohjelmassa lähemmin ilmoitetaan. Eri oppiaineiden opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelmaa, minkä vuoksi valmistavan opetuksen ja perusopetuksen opettajien välinen yhteistyö on tärkeää. *Monipuolisen osaamisen kehittämisessä ja eri oppiaineiden opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita.*

Perusopetuksen tavoitteet ja laaja-alainen osaaminen

- tiedot
- taidot
- arvot
- asenteet
- tahto

Siihen kuuluu myös kyky käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla.

Koulun opetusjärjestelyissä ja opetuksessa otetaan huomioon, että oppilaat ovat erilaisia iältään, opiskeluvalmiuksiltaan ja oppitaustaltaan ja että opetusjärjestelyt tulee suunnitella ja opetusta eriyttää oppilaiden ikä- ja kehitysvaiheiden mukaan. Oppilaiden tukeminen heidän äidinkielessään edistää eri oppiaineiden sisällön omaksumista. *Valmistavassa opetuksessa keskitytään suomen kielen intensiiviharjoitteluun. Oppilaat saavat opetusta myös matematiikassa, ympäristö- ja luonnontiedossa, mahdollisessa vieraassa kielessä sekä taide- ja taitoaineissa. Oppilaiden tulee perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppia askel askeleelta itsenäiseen työskentelyyn ja ryhmätyöskentelyyn sekä kehittää digitaalista osaamistaan ja tiedonhakutaitoaan.*

Koulun opettajien välinen yhteistyö ja tiedonkulku ovat tärkeitä. Oppilaille opetetaan valmistavassa opetuksessa suomea toisena kielenä ja muita aineita soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti. Kullekin maahanmuuttajataustaiselle oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opinto-ohjelma. *On tärkeää osata lukea, ymmärtää, tulkita ja tuottaa erilaisia tekstejä. Kielitietoiset työtavat edellyttävät opettajien välistä yhteistyötä ja yhteistä näkemystä kielen merkityksestä oppimiselle.*

Valmistavan opetuksen oppilaat osallistuvat koulun yhteisiin tilaisuuksiin. Yhteistoiminta koulun muiden oppilaiden kanssa edistää kielitaidon kehittymistä ja sosiaalisten suhteiden syntymistä.

2.2 Luku- ja kirjoitustaidottomat oppilaat

Lapsille ja nuorille, joiden luku- ja kirjoitustaito on heikko, korostetaan valmistavassa opetuksessa näiden valmiuksien oppimista. Oman opinto-ohjelman tavoitteet asetetaan siten, että opetus on sopivaa oppilaan osaamis- ja ikätason mukaan. Sisältö valitaan siten, että se auttaa oppilasta selviämään arkielämän tilanteista, tukee oppilaan kotoutumista ja oppilasidentiteetin kehittymistä. Oman äidinkielen opiskelu edistää oppilaan oppimisvalmiuksia ja vahvistaa hänen kulttuuri-identiteettiään.

Luku- ja kirjoitustaidon omaksumiseen ja vahvistamiseen varataan riittävästi aikaa. Mikäli oppilaalla ei ole riittäviä valmiuksia perusopetukseen, hänen opinto-ohjelmassaan tulee kiinnittää huomiota perusopetukseen siirtymisen aikatauluun. Oppilaalla tulee tarvittaessa olla mahdollisuus jatkaa valmistavassa opetuksessa, siirtyä opiskelemaan luokattoman opinto-ohjelman mukaisesti tai muulla tavoin, hänelle parhaiten sopivien tukitoimenpiteiden avulla. Perusopetukseen siirtyvän luku- ja kirjoitustaidottoman oppilaan tulee saada riittävästi tukea.

2.3 Kieltenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Suomi toisena kielenä

Suomen kielen opintojen tavoitteena on kielitaitoasteikon (liite) taso A1.3–A2.1, joka kuvaa oppilaan keskimääräistä osaamista valmistavan opetuksen loppuvaiheessa (www.oph.fi/download/111628_KIELITAIDON_TASOJEN_KUVAUSASTEIKKO.pdf).

Valmistavan opetuksen pääpaino on suomen kielen opiskelussa toisena kielenä. Opetus noudattaa perusopetuksen opetussuunnitelmaa soveltuvin osin. Suomen opinnot toisena kielenä muodostavat perustan kaikelle muulle opiskelulle. Suomen opetuksen tavoitteena toisena kielenä on valmistavassa opetuksessa tarjota oppilaille riittävät valmiudet siirtyä perusopetukseen. Oppilaan koulu- ja opiskelutausta sekä mahdollinen aiempi suomen kielitaito tulee ottaa huomioon opetuksessa. Oppilaalle laadittavassa henkilökohtaisessa opinto-ohjelmassa määritellään oppilaan osaamis- ja ikätasoa vastaavat tavoitteet ja sisältö.

Kielenopetuksen keskeinen sisältö on liitteenä.

Oppilaan oma äidinkieli

Oppilaan oman äidinkielen opetuksen tarkoituksena on tukea ja edistää oppilaan äidinkielen taitoa, oman kulttuuritaustan tuntemusta ja kulttuuri-identiteetin kehittymistä. Lisäksi hyvä oman äidinkielen taito luo edellytyksiä suomen kielen oppimiseen ja muuhun suomeksi tapahtuvaan oppimiseen. Oppilaalle järjestetään oman äidinkielen opetusta mahdollisuuksien mukaan.

Oppilaan oman äidinkielen osaamista tuetaan ja ylläpidetään myös eri tavoin yhteistyössä perheen kanssa.

Oman äidinkielen opetusta pyritään järjestämään, jos kieliryhmässä on neljä 6–17-vuotiasta oppilasta ja jos on sopivia äidinkielenopettajia. Oppilaat saavat mahdollisuuksien mukaan äidinkielen opetusta koulun työpäivän aikana 2,5 tuntia viikossa.

Koulun opettajien yhteistyö äidinkielenopettajien kanssa on tärkeää, jotta kielenoppimiselle ja muulle oppimiselle voidaan luoda yhdessä mahdollisimman hyvä perusta.

Muut kielet

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet sisältävät vieraiden kielten opetuksen tavoitteita. Opetussuunnitelmaa noudatetaan valmistavassa opetuksessa soveltuvin osin. Oppilaan vieraiden kielten opinnot järjestetään kunnan kieliohjelman mukaisesti. Oppilaan kielelliset valmiudet ratkaisevat, missä määrin hänen opetusohjelmaansa voi sisältyä vieraiden kielten opetusta valmistavan opetuksen aikana.

Vieraiden kielten opetusta järjestetään valmistavassa opetuksessa ottaen huomioon oppilaan edellytykset ja ikä oppilaan henkilökohtaisen opinto-ohjelman mukaan.

2.4 Muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Oppilaan aiemmat opinnot ja kulttuuritausta muodostavat valmistavan opetuksen lähtökohdan. Opetuksessa hyödynnetään oppilaan tietoa tämän oman kieli- ja kulttuurialueen luonnosta, elintavoista, historiasta ja yhteiskunnasta. Väyryin

lähiympäristö ja sen luonto ja kulttuuri, elintapamme ja sosiaaliset normimme muodostavat perustan. Suomi ja suomenruotsalaiset alueet otetaan huomioon. Rinnastuksia tehdään omaan kotimaahan.

Muiden oppiaineiden tavoitteet ja sisältö noudattavat valmistavassa opetuksessa soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman tavoitteita ja sisältöä. Sisällön suunnittelussa tulee ottaa huomioon kunkin oppiaineen keskeiset käsitteet, työtavat ja välineet.

Oman äidinkielen opetus ja äidinkielellä annettava tuki edistävät oppilaan opintoja ja kotoutumista. Äidinkielen opetuksen ja äidinkielellä tarjottavan tuen avulla saatava lisäosaaminen on avuksi muiden oppiaineiden tavoitteiden saavuttamisessa. Oppilas voi näin edetä aineopinnoissa, vaikka hänen suomen kielen taitonsa kehittyisi muita valmiuksia hitaammin. Opetusta ja tukea oppilaan omalla äidinkielellä annetaan oppilaan tarpeiden mukaan siinä määrin kuin se on mahdollista.

Valmistavassa opetuksessa hyödynnetään monipuolisia opiskelumenetelmiä sekä oppimisympäristöjä, jotka tarjoavat mahdollisuuden elämyksiin ja toimintaan. Monipuoliset oppimisympäristöt tarjoavat oppilaille mielekkäitä ja monipuolisia mahdollisuuksia käyttää kieltä erilaisissa viestintätilanteissa. Erilaiset tilanteet kehittävät oppilaan kykyä toimia yksilönä ja yhteisön jäsenenä sekä antavat valmiuksia elinikäiseen oppimiseen.

Oppimisympäristöt suuntaavat oppilasta suomalaiseen kulttuuriin ja edistävät oppilaan kotoutumista lähiympäristöön ja suomalaiseen yhteiskuntaan laajemmassa mielessä.

Oppilaan ikä ja edellytykset otetaan huomioon eri oppiaineiden opetuksessa. Eri oppiaineiden sisältö valitaan sen vuosiluokan mukaan, jolle oppilaan on tarkoitus siirtyä.

Oppilas integroidaan yleisopetukseen henkilökohtaisen opinto-ohjelman mukaan, ja opetusta mukautetaan tarvittaessa.

3. Henkilökohtaisen opinto-ohjelman laatiminen oppilaalle

Valmistavaa opetusta varten ei ole valtakunnallista tuntijakoa tai oppimäärää, joten oppilaalle laaditaan oma opinto-ohjelma yhteistyössä oppilaan huoltajien kanssa. Oppilaalla on oikeus saada opetusta viikossa yhtä monta tuntia kuin iläluokkansa yleisopetuksen oppilas saa. Oppilaan opinto-ohjelmaan merkitään:

- oppilaan lähtötaso, esim. koulunkäyntihistoria, kielitaito ja vahvuudet
- oppilaan oppimisen henkilökohtaiset tavoitteet, joita tarkastellaan säännöllisin väliajoin
- mitä oppiaineita oppilas opiskelee, tuntimäärä ja opetuksen sisältö
- oppilaan opinnot valmistavan opetuksen opetusryhmässä ja integrointi perusopetukseen

- o oppilaan ohjaaminen ja mahdolliset tukitoimet, esim.
 - Annetaan enemmän aikaa*
 - Annetaan mahdollisuus digitaalisiin apuvälineisiin*
 - Annetaan oppilaan käyttää apuna lähde- ja oppimateriaalia*
 - Annetaan mahdollisuus avustajan käyttöön*
 - Oppilas tekee henkilökohtaisia kokeita ja tehtäviä*
 - Oppilas tekee suullisia kokeita*
 - Annetaan mahdollisuus suulliseen täydentämiseen*

Opinto-ohjelma voi muodostaa osan kotoutumislain mukaisesta oppilaan kotoutumissuunnitelmasta. Oppilaalle voidaan valmistavassa opetuksessa myös laatia oppimissuunnitelma.

Jokaiselle maahanmuuttajataustaiselle oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opinto-ohjelma yhdessä huoltajien kanssa. Opinto-ohjelma laaditaan kolmen kuukauden kuluessa valmistavan opetuksen aloittamisesta. Opinto-ohjelma päivitetään viimeistään siinä yhteydessä, kun oppilas vaihtaa koulua.

4. Opintojen ja hyvinvoinnin tukeminen

Kun valmistavassa opetuksen ilmenee, että oppilas tarvitsee tukea opintoihinsa, hänelle tulee tarjota tukea hänelle sopivalla tavalla. Oppilaille annetaan valmistavassa opetuksessa tarvittaessa tukiopetusta, oppilashuollon tukitoimia ja osa-aikaista erityisopetusta. Mikäli oppilaan saama tuki ei riitä, tulee kartoittaa hänen erityisen tukensa tarve. *Suomen kielen puutteellinen osaaminen ei kuitenkaan saa olla erityisopetuksen syytä.*

Maahanmuuttajataustaisilla oppilailla on valmistavassa opetuksessa samat oikeudet tukeen kuin perusopetuksen oppilailla. Tukitoimet merkitään henkilökohtaiseen opinto-ohjelmaan.

4.1 Kodin ja koulun välinen yhteistyö

Koulutuksenjärjestäjä luo edellytyksiä kodin ja koulun väliselle yhteistyölle. Yhteistyön lähtökohdaksi on osapuolten yhtäläinen ja yhdenvertainen kohtelu ja kunnioitus. Tavoitteena on saada aikaan oppilaan kasvua ja oppimista tukevaa keskustelua.

Kodin ja koulun yhteistyössä otetaan huomioon perheen kieli- ja kulttuuritausta. Huoltajille kerrotaan Suomen koululaitoksesta ja koulutusjärjestelmästä, opetussuunnitelmasta, oppilasarvioinnista, opetusmenetelmistä ja valmistavassa opetuksessa käytettävästä henkilökohtaisesta opinto-ohjelmasta. Perheelle kerrotaan perusopetukseen siirtymisestä ja perusopetuksen jälkeisistä jatko-opintomahdollisuuksista.

Kunnan monikulttuurisuusohjelmassa korostetaan kodin ja koulun välistä yhteistyötä. Huoltajat saavat tietoa Suomen koulujärjestelmästä useille kielille käännetystä esitteestä tai tulkin välityksellä.

Tulkkipalveluja käytetään huoltajien tapaamisissa mikäli mahdollista.

4.2 Oppilashuolto

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilailla on oikeus oppilashuoltoon. Oppilashuollolla pyritään edistämään ja ylläpitämään oppilaan opintomenestystä, hyvää psyykkistä ja fyysistä terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia sekä niitä tukevaa toimintaa.

Valmistavassa opetuksessa kiinnitetään erityistä huomiota oppilaan tuentarpeen varhaiseen tunnistamiseen ja tukitoimet aloitetaan heti, kun tarvetta syntyy. Huoltajien tulee saada riittävästi tietoa Suomen koulu-, sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmien tarjoamista tukitoimista sekä niitä koskevista menettelytavoista ja käytänteistä. Tuen suunnittelu tapahtuu yhteistyössä perheen ja sen kotoutumissuunnitelmaa laativien henkilöiden kanssa. Tulkkaukset järjestetään tarvittaessa.

Oppilaan tuentarve arvioidaan valmistavan opetuksen aikana yhteistyössä koulun oppilashuoltohenkilöstön kanssa.

Kuntapaikan saaneet oppilaat ja ryhmäperhekodeissa asuvat oppilaat kuuluvat koulun oppilashuollon piiriin. Turvapaikkaa hakevat oppilaat kuuluvat pääasiassa pakolaiskeskuksen oppilashuollon piiriin. Akuuttiin apuun ovat kaikki oikeutettuja.

4.3 Oppilaanohjaus

Opetussuunnitelmassa määritellään, miten valmistavan opetuksen oppilaanohjaus toteutetaan. Oppilaanohjaus toteutetaan perusopetuksen opetussuunnitelmassa kuvatun ohjaustoiminnan tavoitteiden mukaisesti.

Oppilaanohjauksen tarkoituksena on kehittää oppilaan oppimisedellytyksiä ja tukea hänen sosiaalista kasvuaan sekä ehkäistä oppimisvaikeuksia. Oppilaanohjauksella tuetaan oppimisvalmiuksen kehittymistä ja oppilaan elämässä tarvitsemia tietoja ja taitoja.

Suunniteltaessa oppilaan siirtymistä perusopetukseen tulee varmistaa, että tieto oppilaan valmiuksista ja valmistavassa opetuksessa tapahtuneesta edistymisestä siirtyy vastaanottavalle koululle tai luokalle. Oppilaalle ja huoltajille tulee antaa hyvissä ajoin mahdollisuus tutustua tulevaan kouluun tai luokkaan.

Oppilaanohjaus on erityisen tärkeää maahanmuuttajataustaisille, vuosiluokille 7–9 integroiduille oppilaille ottaen huomioon perusopetuksen loppuvaihe ja jatko-opinnot. Suomeen kesken perusopetuksen saapuneiden tulee saada enemmän ohjausta opintoihinsa, jotta he tiedostavat valintojensa ja päätöstensä seuraukset. Tämän

toteutumiseksi yläkouluikäisten perusopetus järjestetään ostopalveluna Kauhavan kaupungilta Alahärmän yläkoulussa.

Oppilaalle annetaan ohjausta koko opiskeluajan oppimisedellytysten, opiskeluvaikeuksien ja sosiaalisten valmiuksien kehittämiseksi.

Huoltajille tiedotetaan koulujärjestelmästä ja oppilaan opinnoista.

5. Oppilasarviointi

Opetussuunnitelmassa määrätään valmistavaan opetukseen osallistuvien oppilaiden arvioinnista ja heidän saamastaan todistuksesta. Arvioinnin tulee olla ohjaavaa, kannustavaa ja monipuolista. Oppilaan edellyksiä itsearviointiin tulee kehittää. Valmistavan opetuksen oppilas saa lisäksi arvioinnin avulla kuvaa perusopetuksen vaatimuksista.

Oppilaan suomen kielen taitoa arvioidaan kielitaitoasteikolla Eurooppalaisen mallin mukaisesti. Valmistavassa opetuksessa ei käytetä numeroarviointia.

Arviointi suoritetaan yhteistyössä oppilaan kaikkien opettajien kesken. Arviointi perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen oppilaan osoittamien taitojen ja valmiuksien havainnointiin.

Oppilaalle ja huoltajille tulee hyvissä ajoin kertoa arvioinnin perusteista, tavoitteista ja menetelmistä. Oppilaan edistymistä arvioidaan hänen henkilökohtaisessa opinto-ohjelmassa ilmoitettujen tavoitteiden mukaisesti.

Arvioinnissa tulee ottaa huomioon oppilaan ikä, koulutausta ja kielelliset valmiudet. Arvioinnin tulee olla mahdollisimman monipuolista.

6. Todistus

Oppilas saa perusopetukseen valmistavan opetuksen päätteeksi osallistumistodistuksen. Todistukseen merkitään oppilaan opiskelemat oppiaineet sekä niiden laajuus ja sisältö. Todistuksessa kuvataan oppilaan edistymistä valmistavan opetuksen aikana.

7. Perusopetuksen oppimäärään kuuluvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana

Perusopetukseen valmistavaan opetukseen osallistuvan oppilaan opinto-ohjelma voi sisältää perusopetuksen oppimäärän mukaisia eri oppiaineiden opintoja. Oppilas voi saada todistuksen suoritettuaan yllä mainitut opinnot hyväksytyllä arvosanalla osallistumalla perusopetuslain mukaiseen (38 §) erityiseen tutkintoon

Erityisessä tutkinnossa selvitetään eri kokeiden avulla, vastaavatko oppilaan tiedot ja taidot perusopetuksen oppimäärään sisältyviä tietoja ja taitoja. Oppilaan osaamista arvioidaan suhteessa eri oppiaineiden tavoitteisiin, jotka määritellään perusopetuksen

opetussuunnitelman perusteissa 2016 ja täsmennetään paikallisessa opetussuunnitelmassa. Apuna oppilaan osaamistason määrittämisessä käytetään perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2016 loppuarvioinnin hyvän osaamisen profiilia ja kriteerejä. Erityisessä tutkinnossa voi suorittaa oppiaineen koko oppimäärän tai sen osia, esim. tietyn vuosikurssin oppimäärän.

Liite 1 Kieltenopetuksen sisällöt

Tilanteet ja aihealueet joista oppilaan tulee pystyä viestimään:

- Yksityiselämä, perhe, suku ja ystävät.
- Vuodenajat, ajanmääreet ja sää.
- Koti ja asuminen.
- Koulu fyysisenä ympäristönä, oppitunnit, koulukaverit, opettajat ja muu henkilöstö.
- Ateriat ja hygienia.
- Ihmisen keho ja vaatetus.
- Julkiset tilat ja palvelut, kuten kaupat, liikenne, terveydenhuolto, sairaanhoito.
- Kaupunki ja maaseutu.
- Luonto, vapaa-aika, kulttuuri ja urheilu.
- Matkat ja tiedotusvälineet.
- Sanavarasto ja eri oppiaineiden käsitteet.
- Juhlapyhät, kansanperinne, tavat ja tottumukset, leikit.
- Merkittävät suomalaiset henkilöt ja tapahtumat.
- Arkiperinteet ja elämäntapa.

Rakenteet ja kielentuntemus

- Suomen kielen perustaidot; kielen rakenne.
- Sanaluokat ja sanojen taivutus: suku, kongruenssi ja aikamuodot.
- Suomen kielen lauseenrakennuksen periaatteet.
- Puhutun ja kirjoitetun kielen eroavaisuuksien normit; yleiskieli ja murteet.

Lukeminen ja kirjoittaminen

- Äänteen ja kirjaimen yhteys sekä sanan ja kuvan yhteys käsitteiden oppimisessä, tyyppikirjaimet.

- Eri lukustrategiat, mekaanisen lukutaidon automatisoituminen, siirtyminen ääneenluvusta äänettömään lukemiseen.
- Luetunymmärtäminen
- Oman lukemisen ja tekstin sisällön ymmärtämisen tarkkaileminen.
- Tavallisimmat tekstilajit, eri tilanteisiin ja eri kohderyhmille kirjoittaminen.

Kertojaperinne, kirjallisuus ja mediataito

- Sadut, runot, arvoitukset ja sananlaskut, kansantarut and muut kaunokirjallisuuden lajit Suomessa, Pohjoismaissa ja muissa maissa, valittu kielitaiton ja ikäryhmän mukaan.
- Suomen keskeiset kirjailijat ja heidän teoksensa.
- Mediatekstien, kuvien, elokuvien ja näytelmien lukeminen ja analysointi.
- Kirjaston, tieto- ja viestintätekniiikan ja eri medioiden käyttäminen.
- Tiedon hakeminen eri lähteistä.

Vuorovaikutus ja suullinen viestintä

- Erilaiset puhestrategiat, kuten keskustelun aloittaminen, ylläpitäminen ja lopettaminen, mielipiteen ilmaiseminen, kuulijan ja tämän vastauksen ottaminen huomioon. Kulttuurisidonnaiset viestintätilanteet, kuten tervehtiminen, puhuttelemine, esittäytyminen, kiittäminen, anteeksipyyttäminen, puhelimeen puhuminen.
- Omien tunteiden, tarpeiden, tietojen ja mielipiteiden ilmaiseminen ja perusteleminen.
- Puutteellisen kielitaidon kompensoiminen esimerkiksi käyttämällä lähikäsitteitä tai selittämällä.
- Neuvottelutaidon ja rakentavan keskustelutaidon kehittäminen.

Kielenoppimisvalmiudet

- Oppi- ja sanakirjojen käyttäminen, uusien sanojen ja rakenteiden käyttö omissa esityksissä, pari- ja ryhmäkeskustelut säännöllisenä keinona suullisen viestinnän harjoittelussa, tekstin merkityksellisten osien erottaminen, suomen kielen vertaaminen omaan äidinkieleen, oman esityksen havainnointi ja korjaaminen, oman kielitaidon arviointi.

Liite 3

Maahanmuuttajataustaisen oppilaan henkilökohtainen opinto-ohjelma

Nimi:	Syntymäaika:
Huoltaja:	Huoltaja:
Puh.	Puh.
Perhetilanne:	
Sisarukset:	
Osoite:	
Äidinkieli:	Kotona puhuttava muu kieli:
Kotimaa: (+saapumismaa)	Saapumisaika Suomeen:
Uskonto:	Kansalaisuus:
Erikoisruokavalio:	

Oppilaan edellytykset ja suoriutumistaso**Aiempi koulunkäynti:****Suoriutumistaso
oppiaineittain:****Vahvuudet:****Harrastukset:**